

Jordi Arbonès

GUIDO SPANO 626

1876 BERNAL (Buenos Aires)

Tel. / Fax : (54-1) 259-69 71* E-mail : jordi@garbon.filo.uba.ar

Adreça postal : Casilla de Correo 103 - 1876 BERNAL (Bs.As.)

ArbC/1847
UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

1

Fax: (34-6)352-09 83 per a la revista «El Temps»
Bernal, 25 d'octubre de 1996

Sr. Director

No és la primera vegada que la realitat supera o confirma la ficció, i això és el que s'ha esdevingut amb el descobriment de la novel·la de Manuel de Pedrolo, *Acte de violència*, als arxius de la censura franquista, talment com Joaquim Carbó pressuposava que podria passar, amb alguna de les obres que l'autor havia esquinçat, en la seva novel·la *S'ha acabat el bròquil*.

La troballa que ha fet Lutwina Maria van den Hout-Huijven, de la Universitat d'Amsterdam, mentre preparava la seva tesi sobre la repressió franquista a la literatura catalana, és una bona nova, sobretot perquè ha servit per trencar el silenci que pesava sobre Manuel de Pedrolo i la seva obra d'ençà del seu traspàs i, principalment, des de la celebració del «Col·loqui Rellegir Pedrolo», celebrat a Lleida el desembre de 1990, talment com si hagués estat una mena de rèquiem de l'oblit.

Sorprèn, però, la nota que apareix a la secció "Cultura i Espectacles" de l'AVUI, del 12 d'octubre proppassat, on hi diu: «Probablement l'escriptor devia estar tan furios de veure que li'n denegaven el permís de publicació que va destruir l'original, ja que no hi havia cap constància, ni tan sols a la família, de l'existència de la novel·la» (el subratllat és meu). I resulta sorprenent, perquè, en una data tan reculada com ho és l'any 1954, Rafael Tasis publicava un article a la revista *Pont Blau* (publicació de la diàspora, que pretenia estendre un pont entre l'exili exterior i l'exili interior, i que nosaltres --un petit grup de patriotes, amb el mateix Tasis entre ells-- distribuïem clandestinament) amb el títol de «Manuel de Pedrolo, novel·lista inèdit», en dos números (20 i 21, del juny i juliol de 1954), en el qual, Tasis no sols feia una sinopsi del contingut de la novel·la *Acte de violència*, sinó que s'arriscava a fer-ne un comentari crític.

De més a més, al meu llibre *Pedrolo contra els límits*, editat per Aymà el 1980, a la pàgina 29, en referir-me a la novel·la *Estat d'excepció*, afegia una nota entre parèntesi que feia: «editada amb el títol d'*Acte de violència*, el qual corresponia a una altra novel·la que esquinçà i que Rafael Tasis havia comentat a *Pont Blau*, nº 21, juliol 1954». I, encara, a la pàgina 167, en remarcar el rigor que aplicava Pedrolo a la seva tasca creadora, deia: «com ho demostra el fet que hagi esquinçat més d'una novel·la --*Acte de violència*, *Tants interlocutors a Basera*, *Visita a la senyora Soler* i *Els còdols trenquen l'aigua*--...».

Ah, però, us vull advertir que si aneu a les llibreries i demaneu *Pedrolo contra els límits*, per verificar això que dic, segurament us diran que està exhaurit, malgrat que encara n'hi ha uns centenars d'exemplars als magatzems del distribuïdor, on dormen el son dels justos, ja que també aquest llibre comparteix orgullosament aquest silenci que pesa com una llosa sobre un dels escriptors més importants de la literatura catalana contemporània.